СРЕДНО УЧИЛИЩЕ„СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”
гр.Завет общ.Завет обл.Разград ул.„Кирил и Методий”№34
GSM 0878684402 –директор , GSM 0879835894 – заместник. директор, GSM 0879835895-ЗАС, , GSM 0876207330-счетоводител
e-mail :info-1701101@edu.mon.bg

МЕРКИ ЗА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ ”СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”, ГР. ЗАВЕТ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

Грамотността е от решаващо значение за способността на човека да се развива като личност, да се учи през целия живот и да участва пълноценно в обществото.

Началният етап на обучение е ключов по отношение на грамотността, тъй като въз основа на началната грамотност се полагат основите за придобиване на функционална грамотност. В края на 4 клас, учениците следва да са придобили ключови за целия образователен процес умения за четене, писане и разбиране на текст, свързани не само с образователния процес в училище, но и с общуването в различните сфери от детския живот.

Поставянето на детето в центъра на образователния процес и съвремието, в което дигиталните устройства са неотменна част от живота, изискват обучението по български език и литература да е обвързано с непрекъснатото повишаване на квалификацията на учителите, които трябва да притежават не само знания, но и набор от компетентности, свързани със съвременните аспекти на четенето, вкл. дигитално. Осъвременяването на образователния процес изисква интегриране на информационните технологии в образователния процес.

Приемствеността между началния и прогимназиалния етап изисква от своя страна тясно взаимодействие между учителите от начален и прогимназиален етап, в организационен и в методически аспект, особено в 5. клас. Необходима е добре обмислена и целенасочена работа в прогимназиалния етап за развиване на уменията, които все още не са усъвършенствани. Това предполага прилагане от страна на прогимназиалните учители на индивидуален подход към всеки ученик, за което би могъл да помогне началния учител.

В гимназиален етап образованието е много тясно обвързано с бързо развиващите се технологии и с уменията да се упражнява дадена професия. Грамотността тук изисква непрекъснато учене, образование и квалификация, защото въвеждането на нови технологии в трудовата дейност заплашва неграмотните да изгубят шансовете си за успешна социална и личностна реализация.

Семейната среда е от изключително значение за развиването на потенциала на учениците, затова училището трябва да подаде ръка на родителите за привличането им в процеса на учене и за повишаване на функционалната грамотност на техните деца. Необходимо е да се пренасочи вниманието на родителите – от това какво се учи към това как се учи и какво се постига, т.е. да се стимулира родителският интерес към очакваните резултати от обучението.

Придобиването на функционална грамотност се поставя в началното училище, надгражда се в рамките на прогимназиалния етап и се очаква всеки ученик да я притежава преди края на гимназиалното си образование.

Настоящите мерки за насърчаване и повишаване грамотността в СУ ”Св.Св.Кирил и Методий”, гр. Завет, са изготвени и се основават на Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността, Стратегия за развитие на училището и Училищна стратегия за превенция от отпадане от училище на учениците от задължителна училищна възраст.

I. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА НА УЧЕНИЦИТЕ В НАЧАЛЕН ЕТАП

1. Осъществяване на входяща, междинна, изходяща и текуща диагностика за набелязване на индикатори за преодоляване на установените дефицити.
2. Набелязване на мерки за преодоляване на пропуските, а именно:
   - Съобразяване на учебното съдържание с темповете на усвояване на ученика, определени от неговите индивидуални възможности;
   - Консултации за рационализиране на учебния труд, в рамките на ГЦОУД;
   - Засилване на системния контрол над текущата работа;
   - Индивидуални задачи за попълване на пропуските и контрол над изпълнението на тези задачи;
   - Организиране на специално повторение на слабо усвоени теми;
   - Прилагане на специални мерки за развиване на интерес към учебния предмет: предоставяне на интересни за ученика материали и съобразени с възможностите му до този момент, но надграждащи знанията и компетентностите му;
   - Мотивиране за учене и добро представяне чрез материални и морални награди;
   - Координирани действия учител по предмет - учител в ГЦОУД;
3. Прилагане на ИКТ в обучението по грамотност.

4. Подобряване на и интегрира ранното диагностициране на сетивни, езикови и обучителни затруднения с цел оказване на по-ефективна преподавателска подкрепа за справяне с всички затруднения.
5. Постоянство в изискванията към учениците за общуване на книжовен български език през целия период от пребиваването им в училище (тъй като по-голямата част от учениците не владеят на достатъчно добро ниво българския език – те са от турски и ромски етнически произход, чийто майчин език не е български).
6. Изготвяне на план за обща подкрепа (при нужда) и провеждане на допълнителни консултации за ученици с обучителни затруднения.
7. Стимулиране на учениците с обучителни затруднения чрез похвали, грамоти и др. при постигнат напредък, за постигане на трайни познавателни интереси.
8. Мотивиране на учениците за участие в дейности, свързани с насърчаване на четивната грамотност: „Седмица на четенето“, „Деца четат на деца“, запознаване с творчеството на съвременни български автори чрез презентации изготвени от учителите по БЕЛ, обогатяване и разнообразяване на фонда „Библиотека в класната стая“ и продължаване на практиката да се описват устно/в читателски дневник впечатления и любими цитати от прочетените книги.
9. Привличане на родителите като активни участници в образователния процес за преодоляване на образователния дефицит при децата им: чрез по-чести контакти с родителите на учениците с дефицити и предлагане на добри практики и полезни ресурси от учителя.
10. Включване на учителите в квалификационни курсове и обучения, както и обмен на добри практики чрез включване в учителски форуми и групи. Оказване на взаимопомощ между учителите по БЕЛ.
11. Стремеж към осъществяване на по–тесни междупредметни връзки чрез предлагане и включване на материали, свързани с повишаване на езиковата култура на учениците: чрез кръстословици, работа с различни по формат текстове /таблици и диаграми /, интересни ребуси и др.

II. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

1. Осъществяване на входяща, междинна, текуща и изходяща диагностика за набелязване на индикатори и за преодоляване на установените дефицити на ниво учебна програма.

2. Адаптиране на дидактични задачи, по модел НВО и анализ на резултатите с оглед установяване на дефицитите и повишаване на функционалната грамотност на учениците . Провеждане на пробни тестове в VII клас.
3. Развитие на умения за анализиране и синтезиране на информация от различни видове текст, чрез предлагане от учителя и от самите ученици на интересни за учениците текстове в и извън учебните часове и провеждане на дискусии и беседи по основни проблеми и конфликти във връзка с прочетеното;
4. Насърчаване на все повече ученици за участие в инициативи като олимпиади, проекти и състезания и стимулирането им за участие чрез материални и морални награди.
5. Мотивиране на четенето чрез предлагане на близки до светоусещането им електронни материали;
6. Пренасочване вниманието на родителите - от това какво се учи, към това как се учи, чрез предлагане от учителите на добри практики за постигане на напредък и създаване на навици за учене у учениците, като по този начин родителите да станат партньори в образователния процес.
7. Постоянство в изискванията за общуване на книжовен български език от страна на учениците, през целия период от пребиваването им в училище.
8. Изготвяне на план за обща подкрепа (когато това е необходимо) и провеждане на допълнителни консултации за ученици, при които се наблюдават трудности и пропуски по отношение на ученето и формирането на нужните компетентности.
9. Включване на учителите в квалификационни курсове и обучения, както и обмен на добри практики чрез включване в учителски форуми и групи и оказване на взаимопомощ. Популяризиране сред педагогическия колектив на добри практики.
10. Стремеж към осъществяване на по–тесни междупредметни връзки чрез предлагане и включване на материали, свързани с повишаване на езиковата култура на учениците. Например чрез кръстословици, работа с различни по формат текстове /таблици и диаграми /, интересни ребуси и др.

III. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

1. Осъществяване на входяща, междинна, текуща и изходяща диагностика за набелязване на индикатори за преодоляване на установените дефицити на ниво учебна програма.

2. Превръщането на комуникативния подход в обучението в един от водещите по всички предмети.
3. Интегриране на ИКТ в образователния процес: Мотивиране на учениците в учебния процес чрез близки до светоусещането им електронни материали; Развитие на умения за анализиране и синтезиране на информация от различни видове текст, като се предлагат интересни за тях форми за осъществяване на тези компетентности в електронна среда.
4. Поставяне на акцент върху развитието на творческото мислене на учениците в процеса на обучение, чрез предлагане на подходящи задачи и проекти и съобразени с техните интереси и възможности.
5. Работа по групи при изготвяне на презентации, проекти, решаване на казуси и др., като групите се формират така, че по-напредналите ученици да подпомагат тези, които са по-изостанали по отношение на усвояването на учебното съдържание(на принципа „Ученик учи ученик“).
6. Адаптиране на дидактични задачи, по модел на НВО X клас и ДЗИ XII клас и анализиране на резултатите с оглед установяване на дефицитите и преодоляването им. Своевременно провеждане на пробни тестове в X и XII клас.
7. Единство и постоянство в изискванията от целия колектив за общуване на книжовен български език от страна на учениците, през целия период от пребиваването им в училище.
8. Изготвяне на план за обща подкрепа (за учениците с обучителни затруднения) и провеждане на допълнителни консултации за ученици с установени образователни дефицити.
9. Стимулиране на изоставащите ученици чрез похвали, грамоти и др. при постигнат напредък.
10. Поставяне на индивидуални задачи и предоставяне на достъпни материали на ученици, при които са констатирани пропуски или обучителни затруднения, като поставените задачи са съобразени с нивото на функционална грамотност на ученика, но същевременно надграждащи неговите знания, умения и компетентности.
11. Привличане на родителите като активни участници в образователния процес и в подкрепа на учителя чрез по-чести контакти с родителите на изоставащите в обучението си ученици и предлагане на добри практики за преодоляване на пропуските им.

12. Включване на учителите в квалификационни курсове и обучения, както и обмен на добри практики чрез включване в учителски форуми и/или групи и оказване на взаимопомощ между учителите по БЕЛ и по другите учебни предмети.
13. Стремеж към осъществяване на по–тесни междупредметни връзки чрез предлагане и включване на материали, свързани с повишаване на езиковата култура на учениците. Например чрез кръстословици, работа с различни по формат текстове /таблици и диаграми /, интересни ребуси и др.

МЕРКИ ЗА ГРАМОТНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ В ГЦОУД

1. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и насърчават децата си към четене и към развитие на езиковите умения:
   - училищна инициатива в подкрепа на заниманията за четене с родителите ;
   - разработване на модели на добри практики за съвместна дейност с родители и местна общност в подкрепа на грамотността.
2. Осигуряване на лесен достъп до книги и други четива: обогатяване на стаите по интереси с книги от училищната библиотека, донесени от самите ученици и от учителите.
3. Провеждане на квалификационни дейности, насочени към съвременните методи на преподаване за повишаване на равнището на грамотността;
4. Провеждане на обучения и споделяне на практики от педагогическите кадри в училище, насочени към усъвършенстване на уменията за сътрудничеството с родителите и комуникативни умения за общуване с тях.
5. Създаване на стимулираща личностното развитие на ученика учебна среда, съответстваща на неговата индивидуалност и степен на развитие.
6. Създаване на възможности за общуване и опознаване между деца от различни социални, етнически и културни общности, с цел насърчаване и повишаване на комуникативните им умения.
7. Зачитане на индивидуалните различия на всеки ученик – стил на възприемане и учене, стил на работа, темперамент, потребности и интереси.

Мерки за преодоляване на дефицитите в обучението по български език и литература
на училищно равнище за учебната 2024/2025г.
в СУ „Св.Св. Кирил и Методий” – гр. Завет

Дейности	Срок за изпълнение
Осъществяване на входяща, междинна, изходяща и текуща диагностика за набелязване на индикатори за преодоляване на установените дефицити.	през учебната 2024/2025г.
Включване на учителите по български език и литература в квалификационни курсове и обучения в зависимост от техните потребности.	през учебната 2024/2025г.
Обмен на добри практики чрез включване в учителски форуми и групи.	през учебната 2024/2025г.
Подготовка на ученици за участие в общински кръг на олимпиадата по БЕЛ.	декември, 2024г.
Изготвяне на план за обща подкрепа на деца в нужда и провеждане на допълнителни консултации за ученици с установен образователен дефицит.	през учебната 2024/2025г.
Споделяне и оказване на взаимопомощ между учителите по БЕЛ при анализиране, изготвяне и прилагане на тестови варианти за периодична проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците, с оглед на изискванията, заложени в учебните програми.	през учебната 2024/2025г.
Адаптиране на дидактични задачи, по модел на НВО и ДЗИ с оглед повишаване на функционалната грамотност на учениците. Провеждане на навременни пробни тестове в VII, X и XII клас.	през учебната 2024/2025г.
Интегриране на ИКТ в образователния процес: Мотивиране на учениците в учебния процес чрез близки до светоусещането им електронни материали; Развитие на умения за анализиране и синтезиране, сравняване на информация от различни видове текст, като се предлагат интересни за тях форми за осъществяване на тези компетентности в електронна среда.	през учебната 2024/2025г.
Мотивиране на учениците за включване в дейности, свързани с насърчаване на четивната грамотност като начин за преодоляване на речниковия дефицит: Отбелязване на „Седмицата на четенето”, дейности като „Деца четат на деца”, запознаване с творчеството на съвременни български автори с подкрепата на читалищната библиотека, състезания за проверка на владеенето на нормите на СБКЕ. Поддържане и разнообразяване на фонда „Библиотека в класната стая”. Презентиране на прочетени книги от учениците и споделяне на впечатления. Стимулиране на изоставащите ученици чрез похвалия грамоти и др. при постигнат напредък.	през учебната 2024/2025г.
Привличане на родителите като активни участници в образователния процес в подкрепа на учителя за преодоляване на образователния дефицит при децата им чрез по-чести контакти с родителите на изоставащите ученици и предлагане на добри практики, като например съвместно четене родител-ученик на художествени произведения и разговор върху прочетеното; диктовки на предложени от учителя откъси от текстове с цел преодоляване на допусканите правописни и пунктуационни грешки и проверка на изпълнението от учителя и подробна рецензия като обратна връзка.	през учебната 2024/2025г.
Стремеж към осъществяване на по–тесни междупредметни връзки чрез предлагане и включване на материали, свързани с повишаване на езиковата култура на учениците. Например чрез кръстословици, работа с различни по формат текстове /таблици и диаграми /, интересни ребуси и др.	през учебната 2024/2025г.

Настоящите мерки са приети на заседание на ПС с протокол № 16 / 12.09.2024г.